

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

306. An, cessante gravi damno Ecclesiæ, vocandi sint absentes omnes ex omni loco & distantia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

possunt, ad sint, ad hoc compelli possunt; cum unusquisque invitatus cogi possit, ut muneri suo incumbat, dum bonum publicum hoc exigit. Abb. loc. cit. Tamb. de jure Abb. d. 5. q. 3. n. 13. Barb. loc. cit. Pass. n. 29. nimirum ab eo, qui electionis præsens est, habet quoque curam Electores convocandi; hic enim eo ipso etiam habet jus exequendi ex parte sua id, quod ad bonam electionem habendam est necessarium; multo quoque magis à Superioribus majoribus, qui uti universaliorem boni communis curam, sic etiam universaliorem jurisdictionem habent. Pass. n. 30. Aut etiam à capitulo vel decano in vi disti statuti penalis; à quibus etiam poena illa, si modica est, potest inferri. Porro, dum dicitur, quod Electores cogi possint, ut eligant, subintelligitur, per votum de se utile; cum dare vota, ut vocant, alba, vel aliis inutilia, non sit eligere. Pass. n. 32.

Quaestio 304. Num igitur præscindendo à tali compulsione, vel statuto penali, liberum sit interesse vel non interesse electioni, ferre vel non ferre suffragium?

Respondeo: supposità institutione electionis, jure naturæ quilibet elector obligatur eligere jus enim publicum, sive illud sit commune, sive particulare religionis alicujus à sede apostolica approbatæ, adeoque concessio apostolica (à qua omnibus, & sine qua nulli competit jus eligendi canonice, Pass. n. 18.) dans alicui facultatem ad aliquod necessarium ad bonum communitatis, hoc ipso illum obligat, uti & recipiens hanc facultatem, se ipsum ex justitia quadam obligat ad illius usum seu exercitium, prout bonum commune postulat. Estque hæc obligatio major vel minor, prout eligendi sunt magis vel minus necessarij ad bonum commune, Pass. n. 19.

2. Quemadmodum autem per accidens cessat quandoque hæc obligatio, & renunciare suo suffragio, nullum est peccatum, dum nimirum votum Electoris nulli potest esse utilitari reipubl. sed solum ad purum augmentum numeri eligentium, ex eo scilicet, quod jam vota reliquorum immutabiliter sint determinata ad unum, ex altera verò parte magno damno Electori si contradicat, vel etiam accedat aliis. Dian. p. 1. tr. 3. de parlam. resol. 18. Bonac. de contract. d. 1. q. 2. p. 3. n. 8. Lavor. de elect. tit. 4. c. 18. n. 37. Pass. tit. c. 11. num. 20. Ita quandoque est sub peccato mortali, dum nimirum Elector suffragio suo conferre potest magnam utilitatem communitati, quia v. g. sedare potest magnas discordias, vel indignum, vel minus dignum notabiliter excludere; eò quod tunc muneri suo desit cum gravi damno communitatis. Sylv. v. electio. q. 12. n. 15. Pass. n. 21. citans Card. Paleott. de sac. conc. consult. p. 5. q. 3. Moltes. in sum. to. 1. tr. 6. c. 16. n. 118. &c. Etiam si exinde imminet Electori grave damnum, (etiam quandoque vitæ propria v. g. in casu posito à Passer. n. 22. quo eligendus esset in Episcopum hæreticus, cujus electio aliter impediri nequiret, teneretur elector, si posset, etiam cum periculo vitæ suffragio suo id impedire) dum nimirum damno illi proprie præponderaret damnum communitatis. Sylv. loc. cit. Tenetque hoc ipsum, quamdiu Elector certus non est votum suum fore inutile ad tale grave damnum avertendum. Pass. n. 23.

3. Nec sufficit in similibus electionibus malis illas non approbare; sed necesse est, ut illas expressè reprobet Elector; censetur enim aliàs in istis casibus, Laurent. Fori Benef. Tom. II.

bus, qui loqui tenetur, & tacet, consentire. Sigism. à Bon. dub. 14. n. 6. Rodriq. to. 2. q. 54. n. 3. Pass. n. 24. Qui tamen ibidem contra Sylv. & Ledesma, ait incertum esse, num talis Elector in isto casu renuncians suffragio suo teneatur ex justitia ad restitutionem damni ex tali electione orti communitati; quia certum non est, utrum teneatur ex justitia commutativa eligere dignum vel digniorem. Porro neque in casu, quo Elector esset perplexus, & verè nesciret, quem ex propositis, dum hi jam ab aliis eliguntur, deberet eligere, licere suum suffragium omittere contra Sylv. tenet & ostendit Pass. n. 25.

4. His tamen stantibus, quia regulariter, & ut plurimum, & per se loquendo, adeoque ex genere suo non cedit in magnum damnum communitatis, quod unus alterve non eligat, hinc renunciare voci sine justa causa, & ubi eligere non cedit in damnam eligentis per se loquendo, & ex genere suo non est mortale (etsi sit veniale, quia est deficere à munere & officio sine causa) uti nec negligentia totius capituli negligentis eligere; cum nec id per se loquendo cedat in grave damnum communitatis; huic enim satis obviatur per hoc, quod jura statuerint, ut si Electores debito tempore non eligant, provisio facienda devolvatur ad Superiorem. Pass. n. 26. & 27.

Quaestio 305. Quinam intelligantur per eos, qui commode interesse possunt?

Respondeo: id commode respicere potius bonum Ecclesiæ; adeoque intelliguntur, qui absque incommodo Ecclesiæ vocari possunt, ita ut, si sit incommodum Ecclesiæ vocare aliquem, v. g. quia necessitas accelerandi electionem ob periculum schismatis, vel abusus secularis potestatis, non patitur moram; vel quia ex illius vocatione imminet Ecclesiæ damnum; vel quia bella vocare vetant, vel quia, ut addit Pass. n. 33. versatur in loco, ubi grassatur pestis, eum vocare non sit necesse. Abb. in c. quia propter. n. 5. & in c. coram. n. 3. Barb. loc. cit. Lavor. de Elect. c. 17. n. 12. etiam si de cetero ad esset consuetudo vocandi omnes absentes; ubi enim imminet grave damnum Ecclesiæ, vim non habet consuetudo. Abb. Lavor. Pass. locis cit. Porro in dubio, num hic & nunc aliquis vocari possit sine damno Ecclesiæ, recurrendum est ad arbitrium judicis. Barb. de jure Eccl. l. 1. c. 10. n. 89. Sylv. v. electio. q. 3. qui non est confirmator; ad eum enim solum spectat discernere post factam electionem, an aliquis non vocatus debuerit, & potuerit vocari; sed præsens electionis; ad eum enim immediate spectat videre, an hic & nunc absens vocari debeat, & possit sine incommodo, cujus est vocare absentes, electionemque dirigere, ne defectum patiatur. Pass. num. 34. contra Abb. Jo. And. de Butrio. Sigism. à Bon. d. 2. num. 90. & alios. Quamvis tamen, cum intersit totius Capituli, ne propter absentium contemptum electio facta cassetur, non poterit, nec debet præsens in hoc puncto vel alio, quod communi electioni possit esse præjudicabile, aliquid decernere sine consensu majoris partis Electorum præsentium, Pass. ibidem.

Quaestio 306. Num, ergo cessante gravi damno Ecclesiæ, vocandi sint absentes omnes ex omni loco & distantia?

Respondeo: eos omnes & solos vocandos esse (præscindendo nimirum à lege speciali, vel consuetudine, quæ quandoque hanc distantiam de-

terminat, v.g. ad diem unam seu iter, quo nuntius pedester uno die commodè accedere potest) qui intra tempus electioni statutum adesse possunt, siue locus, è quo vocantur, sit intra provinciam, siue extra; siue ex necessitate, siue ex voluntate absint. Abb. in c. cum inter. h. r. num. 4. Tamb. de iure Abb. d. 5. q. 3. pass. num. 38. & seq.

Questio 307. Num vocandus sit, qui renunciarit voci suae activae?

Respondeo: si ante electionem eum poeniteat huius renunciationis, & vocem reassumat (uti facere potest, etiam postquam hanc renunciationem Superior jam acceptavit; cum licet quis renunciare possit iuribus sibi datis in propriam utilitatem, v.g. voci passivae, non tamen iuribus ad utilitatem publicam concessis, ad quae exequenda obligatur, quale est jus vocis activae, adeoque locus est poenitentiae utilis ecclesiae de male facta hac renunciatione. Gl. in c. Ecclesia vestra. h. r. & ibi Abb. Pass. num. 78. & 83. & apud illum Hofst. Sylv. Ang. & alii contra Sigism. à Bon. dub. 14. num. 7. Lavor. de elect. c. 15. num. 88.) vocandus est ad electionem, ubi reassumptionem vocis siue Superiori, vel Capitulo sufficienter notificavit, & admittendus (in statu tamen & terminis, in quibus eam invenit, dum ad Capitulum redit eligendi gratia, ita ut, quae jam forte sine illo gesta sunt, valida sint, & non reiteranda) etsi non vocetur, vel non admittatur rediens, etiam non facta prius ista notificatione, potest agere de contemptu. AA. iidem cit. & Pass. num. 85.

Questio 308. Num Canonicus iam ingressus novitiatum alicuius Ordinis, tempore novitatus retinens suum Canonicatum, adeoque jus eligendi v. g. Praelatum Ecclesiae, cuius est Canonicus, vocari debeat ad electionem, ubi non nimis remotus est à loco electionis, sicut ceteri Canonici?

Respondent affirmativè Bertachin. de gabellis. p. 7. num. 56. Mandol. in casibus annalibus. n. 66. casu 197. Archid. ad cap. beneficium. de regular. in 6. citati à Castrop. tr. 13. de benef. d. 6. p. 3. §. 8. num. 6. eò quòd, ut ait Gloss. in cit. c. beneficium. deterioris conditionis esse non debet, qui ad bonum aspirat, & religiosam vitam probat, ac praecipuè, cum in quietudini, & distractioni, quae ex talibus electionibus (maximè si frequentes sint) occurrere possit, designando procuratorem. Verùm distinguit ipse Castrop. hanc ratione: dum novitio iure speciali & singulari comperit electio, vel etiam tanquam patrono nominatio, vocandus est, & requirendus ejus consensus; quia jus hoc eligendi & nominandi retinet, neque illud in monasterium transit, potest etiam jus illud absque dispendio religionis executionem monasterio exire, citat pro hoc Suar. tom. 3. de relig. l. 5. c. 16. num. 16. Sanch. in decalog. l. 6. c. 4. num. 12. Azor. p. 1. l. 12. c. 3. q. 1. Si autem ei iure Collegii competit electio vel nominatio, probabilius est, illum non esse necessariò vocandum; quia fictione juris ob assumptum statum reputatur longissimè absens, Argumento c. quamvis. de procurat. in 6. ubi ingressus Religionis, & longa peregrinatio aequiparantur, & gl. v. ingredi. ait, etiam non profitendo, sed solum probationis causà, pa-

teretur etiam Religio inde detrimentum; cum non possit satis explorare mores novitii ob frequentem ejus ex monasterio egressum, & ipsi detraheretur, nimium: adeoque regulariter non potest commodè interesse ejusmodi electionibus, & sic creditur impeditus; qui autem impeditus est, & creditur, necessariò vocandus non est, citat pro hoc Azor. Suar. Sanch. ubi ante. Unde jam etiam citatis iisdem, ex eo, quòd necessariò vocandus non sit, non poterit eligere per procuratorem, neque Collegium tenetur procuratorem talem admittre: Si tamen novitius ad eligendum accesserit, siue vocatus, siue non vocatus, est admittendus. Castrop. ibid. citatis iisdem Sanch. Azor. Suar.

Questio 309. Num vocandi sint Electores inhabiles?

Respondeo primò, inhabiles substantialiter, hoc est, carentes qualitate à jure requisita ad eligendum non esse vocandos, constat; quia non habent jus vocis, adeoque nec sunt Electores.

2. Respondeo secundò, inhabiles poenalter, qui per sententiam iudicis sunt inhabilitati, vel declarati inhabiles ad eligendum, non tantùm non sunt vocandi, sed & rejiciendi ab electione.

3. Respondeo tertio, quantumcunque notoriè rei delicti alicujus, cui non est imposita poena privationis vocis latae sententiae, sed solum ferenda, ante hanc latam vocandi sunt, & nihili facienda contra tales facta protestatio; quia jus habent & retinent eligendi.

4. Respondeo quarto, privati voce ipso jure, quia v. g. excommunicati, suspensi, interditi, vel rei criminis, cui imposita poena privationis vocis latae sententiae, licet nondum declarati, si crimen est notoriùm, vel sufficienter probari potest in iudicio, etsi vocari possint, quin & ad vitandas lites bene fiat, si & tales citentur, quin & urbanius, si vocati expectentur, Abb. & Hofst. in c. cum inter. h. r. (quamvis ad expectandum vocatos non teneantur electores, cum expectare illos sit gratia distincta à vocatione, quam electores legitimi non concesserunt ex eo, quòd non vocandum de necessitate vocantur, Abb. & Hofst. l. cit. Barb. de jure Eccl. loc. cit. num. 99. Pass. num. 74.) & admittantur ad electionem cum protestatione. Sigism. à Bon. dub. 10. num. 4. Pass. num. 73. necesse tamen non est eos vocare, AA. iidem. Barb. ad c. 2. de postul. num. 4. & l. 1. de jure Eccl. c. 19. num. 89. Miran. tom. 2. q. 23. n. 6. Lavor. c. 17. num. 6. & 8. alii que quamplures apud Pass. tales enim etsi adhuc habeant quandam vocis possessionem (quae privantur per positivam rejectionem ab electione, quae proinde facta auctoritate privata, injuriosa est, non verò per non vocationem, eam non vocare juxta Innoc. in cap. cum Vintoniensis. h. r. num. 6. sit solum dicere, & factò exprimere, quòd talis non vocatus non habeat vocem; quia inhabilis est; quòd, quia in iudicio probari potest, id dicendo, tali non fit injuria) & jus quoddam, hoc tamen adeò infirmum & debile est, & nullum declarandum, & quidem per sententiam iudicis retrahendam ad diem commissi criminis, ut, ubi postea in iudicio de crimine confiteri, iudicandus sit privatus voce tempore electionis, & tanquam is, qui ad illam jus nullum habuit, & qui propterea non potest agere de contemptu; etsi, si ante hanc sententià agat de contemptu, audiendus quidem